

Inspektor

Kategorie: Instytucje

Stanowisko istniejące w wielu komórkach administracji getta. Kompetencje osób je zajmujących różniły się od charakteru jednostki, w ramach której byli zatrudnieni. W kilku wydziałach powołano specjalne inspektoraty, przewidziane do wykonywania funkcji kontrolnych. Ich funkcjonariusze pełnili funkcję inspektorów.

Wiosną 1940 r. powołano inspektorów piekarni, którzy mieli czuwać nad prawidłowym przygotowywaniem pieczywa, wagą bochenków chleba oraz rozwiązywać konflikty między pracownikami piekarni. Razem z przedstawicielami [Kolegium Rabinackiego](#) nadzorowali także wypiek macy. Inspektorem piekarni od maja 1940 r. był późniejszy kierownik Wydziału Piekarni [Mordechaj Lajzerowicz](#).

Od lutego 1941 r. w ramach Wydziału Opieki Społecznej (vide [Opieka](#)) powołana została grupa inspektorów, którzy wizytowali w domach osoby pobierające zasiłek sprawdzając ich położenie. Jednym z takich inspektorów był [Józef Zelkowicz](#). Wiosną 1941 r. powołany został Inspektorat Kuchni Publicznych, którego pracownicy mieli za zadanie wizytować i sprawdzić działanie kuchni w celu raportowania ewentualnych nieprawidłowości. Analogiczne zadania stały przed inspektorami okręgów administracyjnych w ramach Wydziału Gospodarczego, którzy nadzorowali prace [administratorów](#) i gospodarzy budynków. Ich zadania precyzyjnie określał regulamin z 21 marca 1941 r.

Przy Referacie Punktów Rozdzielczych działała grupa inspektorów sklepowych, którzy kontrolowali rzetelność odważania produktów wydawanych mieszkańcom getta. Specjalni inspektorzy pracowali również w [Wydziale Szkolnym](#). Jednym z nich był [Abram Kamieniecki](#), późniejszy współpracownik Wydziału Archiwum (vide [Archiwum](#)).

Szczególna rola przypadła inspektorom sanitarnym pracującym dla Wydziału Zdrowia. Odpowiedzialni byli za kontrolę stanu sanitarnego getta i raportowanie ognisk chorób zakaźnych. Pracowali w oparciu o precyzyjne dyrektywy przyjęte w regulaminie

z 5 lipca 1940 r. W ramach tego wydziału istniało także stanowisko inspektorów aptecznych.

Zadania kontrolne, nieograniczone do jednej instytucji, wykonywali inspektorzy Najwyższej Izby Kontroli (vide). Ich praca miała jednak realny wymiar, gdyż na podstawie przygotowanych przez nich raportów karano konkretne osoby za udowodnione nadużycia.

Mnogość rozmaitych stanowisk „funkcyjnych”, w tym inspektorów, zatrudnionych w agendach administracji żydowskiej stanowiła element folkloru getta:

„Nie znam tu w getcie nikogo, kto byłby zwykłym, prostym robotnikiem. Każdy tu w getcie jest majstrem, inspektorem albo przynajmniej zastępcą majstra. Prości, zwykli robotnicy, których spotykało się przed wojną setki, wyginęli, w getcie już ich nie ma...”¹.

Adam Sitarek

Przypisy

1. J. Zelkowicz, Wolny handel. Psychologia kolejki [w:] Oblicza getta. Antologia tekstów z getta łódzkiego, red. Krystyna Radziszewska, Ewa Wiatr, Łódź: Wydawnictwo UŁ, 2018, s. 101.

Źródła

APŁ, 278/13, k. 33; ibid., 1134, k. 4; Kronika, t. 1, s. 208, maj 1941; t. 2, s. 284, 5.06.1942; t. 3, s. 603, 19.11.1943; Opracowanie o działalności piekarń; [w:] ibid., t. 5, s. 146, 150-151; J. Zelkowicz, Wolny handel. Psychologia kolejki [w:] Oblicza getta..., s. 101.

Tagi

administracja żydowska folklor produkcja życie codzienne

Data aktualizacji: 30-07-2026

Data dodania: 23-09-2025